

Johannes Yrttiaho vas

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä yleisten kirjastojen toimintaan (3 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Yleisten kirjastojen toiminnalla edistetään väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimisen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Uuden kirjastolain mukaan kirjastojen tulisi muun muassa edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja tarjota tukea monipuoliseen lukutaitoon. Aluehallintovirastojen tekemä peruspalvelujen arviointi osoittaa, että kirjastojen työntekijämäärä on vähentynyt kaikissa Suomen maakunnissa suhteessa asukaslukuun. Vuodesta 2013 koko maassa henkilökunnan määrä on vähentynyt kuusi prosenttia absoluuttisesti. Vain kolmannes kirjastoista arvioi, että niillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa. Ympäri maata ongelmia on palveluverkon, aukioloaikojen ja vaikkapa koulujen ja päiväkotien palvelemisen suhteen.

Yleisten kirjastojen rahoituksesta vastaavat valtio peruspalvelujen valtionosuuksilla ja kunnat omalla rahoitusosuudellaan. Lisäksi valtio myöntää erillisiä valtionavustuksia. Valtionavustuksilla tuetaan yleisten kirjastojen yhdenvertaista toimintaa ja toiminnan alueellista kehittämistä. Tavoitteena on turvata yleisten kirjastojen verkon toimivuus, toiminnan laatu sekä tiedon ja kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus koko väestölle.

Yleisille kirjastoille osoitettu valtionavustus oli vuosina 2020 ja 2021 noin 5 800 000 euroa. Vuoden 2022 talousarviossa rahoitusta myönnettiin 4 800 000. Ensi vuodelle esitetään enää 4 000 000 määrärahaa. Yleisille kirjastoille tulee osoittaa tuntuva lisämääräraha, jotta ne voivat täyttää lakisääteiset tehtävänsä alueellisesti kattavasti ja yhdenvertaisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 3 000 000 euroa momentille 29.80.30 yleisten kirjastojen toimintaan.

Helsingissä 30.9.2022

Johannes Yrttiaho vas